

Das Projekt „Der legendäre Tatra T3 in Chemnitz und in Liberec“

Das Jubiläum des 50-jährigen Einsatzes der Tatra T3 in Chemnitz bot sich geradezu an, gemeinsam mit dem Partner Boveraclub Liberec aus der Heimat der Tatra eine spezielle Ausstellung zu diesem Thema zu konzipieren.

Im April 2019 bewilligte die Euroregion Erzgebirge ein Kleinprojekt „Der legendäre Tatra T3 in Chemnitz und in Liberec“, das bis Mitte Dezember 2019 läuft. Die Projektförderung umfasst die gemeinsame Erstellung einer Ausstellung zur Geschichte und zum Einsatz des Tatra T3 in Chemnitz und in Liberec, sowie gemeinsame Aktivitäten der Projektpartner und die gemeinsame Öffentlichkeitsarbeit. Das Projekt dient aber gerade auch dazu, weitere Technikinteressierte und die breite Öffentlichkeit einzubinden.

Ausstellungsvorbereitung und -eröffnung in Chemnitz

Mithilfe des Boveraclub war schnell der Kontakt zum Straßenbahnmuseum in Prag und auch zu Herrn Mara geknüpft, der schon einige Publikationen über Tatrastraßenbahnen veröffentlicht hat.

So versorgt mit Informationen und Bildmaterial und fleißigen Recherchen im eigenen Archiv konnten die Ausstellungstafeln erstellt werden. Im Entstehungsprozess haben die Tafeln mehrfach virtuell die Grenze zwischen Deutschland und Tschechien überschritten. Der Inhalt und die Texte in Deutsch und Tschechisch wurden übersetzt, gegengelesen, korrigiert und nochmals das Prozedere von vorn... Damit am Ende doch noch rechtzeitig vor der geplanten Ausstellungseröffnung die Tafeln gedruckt und aufgestellt werden konnten ...

Zur feierlichen Eröffnung am 7.5.2019 kamen dann auch zahlreiche Gäste, u.a. Vertreter vom Boveraclub, vom technischen Museum Liberec und vom Förderverein des Industriemuseums Chemnitz. Seit der Eröffnung ist die Ausstellung zu den Museumsöffnungszeiten und zu Veranstaltungen für die breite Öffentlichkeit im Museum zu sehen.

Museumsnacht in Liberec und dem Kappler Straßenbahnfest in Chemnitz

Weitere Höhepunkte in der diesjährigen Zusammenarbeit mit unseren tschechischen Partnern waren unsere Teilnahme an der Museumsnacht in Liberec und der Besuch des Boveraclubs in Chemnitz zum Kappler Straßenbahnfest. Standesgemäß reisten die Freunde vom Boveraclub im historischen Karosabus an. Schnell entwickelten sich die Fachgespräche zwischen den Mitgliedern der Vereine und abends klang der Sonnabend des Straßenbahnfestes bei tschechischem Bier und Köstlichkeiten vom Grill aus. Wie immer war das Wochenende viel zu schnell vorbei.

Ausstellungseinweihung und den Tag des Europäischen Erbes in Liberec

Über den Sommer wurde in Zusammenarbeit der deutschen und tschechischen Vereinsmitglieder die zweisprachige Ausstellung zum Tatra T3 in Liberec vorbereitet. Das Ergebnis konnten neben den zahlreichen Besuchern nun auch die Chemnitzer Vereinsmitglieder und Mitglieder des Fördervereins des Industriemuseums Chemnitz zum Tag des europäischen Erbes erstmals im Original in der Ausstellungshalle des Boveraclub auf dem ehemaligen Messegelände in Liberec bewundern. Die Anreise der Chemnitzer erfolgte ebenfalls mit einem historischen Ikarus 55, so wie es sich für wahre Nahverkehrsenthusiasten gehört. Schon bei der Anreise am späteren Freitagabend war für Wohlfühlatmosphäre gesorgt. Einige Mitglieder des Boveraclubs standen schon mit frischgezapften

Bier bei der Einfahrt des Busses bereit und luden uns herzlich zum Abendessen ein. So gestärkt, konnte das anschließende gemeinsame Wochenende nur ein voller Erfolg werden. Wir besichtigten die neu erarbeitete Ausstellung und auch die große, sich über mehrere Hallen erstreckende Exposition des Technischen Museums Liberec. Rundfahrten mit dem tschechischen historischen Skoda RTO und den Liberecer historischen Bahnen durften natürlich auch nicht fehlen.

Gemeinsame Exkursion nach Most

Im November stand nun der letzte Höhepunkt der diesjährigen Zusammenarbeit mit dem Boveraclub an. Es fand der gemeinsame Ausflug nach Most/Litvinov statt. Die deutschen und tschechischen Nahverkehrsfreunde besichtigten die dortigen Verkehrsbetriebe und waren mit den dortigen historischen Fahrzeugen unterwegs. Kulturell bereichert wurde der Ausflug mit der Besichtigung der Kirche in Most, die bereits auf Gleisen unterwegs war. Ja, wirklich! Auch Kirchen können Interesse für Schienenverkehr entwickeln, wenn es darum geht, nicht zum Opfer eines voranrückenden Tagebaus zu werden. In einer ingenieurstechnischen Meisterleistung wurde die gesamte Kirche verschoben. Dies in Film und Modell zu sehen und tatsächlich in dem verschobenen Gotteshaus zu stehen war sehr beeindruckend.

An Zeit zum Fachsimpeln fehlte es auch nicht. Die Kolleginnen und Kollegen aus Most zeigten uns ihre Bahnen und Werkstätten und automatisch entwickelten sich intensive technische Gespräche, die beim gemeinsamen Essen nahtlos fortgesetzt wurden.

Zudem hatten die Straßenbahnfreunde Chemnitz e.V. aus ihrem Archiv alte Dokumente geborgen, die von der Zusammenarbeit des VEB Nahverkehr Karl-Marx-Stadt und dem damaligen Verkehrsbetrieb Most berichten. Es fanden damals Sportwettbewerbe der Auszubildenden der Betriebe in Most und Karl-Marx-Stadt statt. Diese Dokumente boten weiteren Gesprächsstoff und der Abend im Restaurant war letztlich viel zu kurz. Deshalb wird es sicher auch in Zukunft Gesprächsstoff für weitere Treffen mit tschechischen Nahverkehrsfreunden und Ideen für neue Projekte geben.

Es ist uns wichtig an dieser Stelle zu erwähnen, dass all diese Aktionen ohne die freundliche Unterstützung durch die Europäische Union im Rahmen des Kleinprojektfonds der Euroregion Erzgebirge, der Euroregion Neisse und auch durch die Stadt Chemnitz niemals möglich wären. Von den Vereinen allein wäre das finanziell einfach nicht zu stemmen. Daher möchten wir uns im Namen aller Projektteilnehmer an dieser Stelle ganz herzlich bedanken.

Projekt „Tramvajová legenda Tatra T3 v Chemnitz a v Liberci“

Výročí 50 let nasazení tramvají Tatra T3 v Chemnitz bylo příležitostí pro vytvoření speciální výstavy na toto téma společně s partnerem Boveraclub Liberec, který působí v zemi původu tramvaje Tatra.

V dubnu 2019 schválil Euroregion Erzgebirge/Krušnohoří malý projekt „Legendární Tatra T3 v Chemnitz a Liberci“, který běží do poloviny prosince 2019. Financování projektu zahrnuje společné vytvoření výstavy k historii a využití tramvaje Tatra T3 v Chemnitz a Liberci, společné aktivity projektových partnerů a společnou publicitu. Projekt podpoří také zapojení dalších nadšenců techniky a široké veřejnosti.

Příprava a zahájení výstavy v Chemnitz

Za pomoci Boveraclubu byl rychle navázán kontakt s tramvajovým muzeem v Praze a také s panem Marou, který právě vydal několik publikací o tramvajích Tatra.

Díky poskytnutým informacím a fotografiím a také pečlivému prozkoumání vlastního archivu byly vytvořeny výstavní panely. Během průběhu přípravy panely virtuálně několikrát překročily hranici mezi Německem a Českou republikou. Obsah a texty v němčině a češtině byly přeloženy, přečteny, opraveny a opět od začátku zkontrolovány, aby je bylo možné vytisknout a včas nainstalovat k datu plánovaného zahájení výstavy.

Dne 7. května 2019 se slavnostního zahájení zúčastnilo mnoho hostů, včetně zástupců Boveraclubu, Technického muzea v Liberci a Spolku průmyslového muzea Chemnitz. Od slavnostního otevření je výstava přístupná veřejnosti během otevírací doby muzea.

Muzejní noc v Liberci a tramvajový festival Kappler v Chemnitzu

Další akcí letošní spolupráce s našimi českými partnery byla účast na Muzejní noci v Liberci a návštěva zástupců Boveraclubu na Kappler Straßenbahnfestu v Chemnitz. Přátelé z Liberce přijeli do Chemnitz historickým autobusem Karosa. Mezi členy spolků se rychle rozvíjely odborné diskuse a ve večerních hodinách skončila sobota tramvajového festivalu u českého piva a pochoutek z grilu. A jako vždy nám víkend uběhl neuvěřitelně rychle.

Vernisáž výstavy a Den evropského dědictví v Liberci

Během léta byla ve spolupráci s německými a českými členy spolků připravena dvojjazyčná výstava k tramvaji Tatra T3 v Liberci. Kromě četných návštěvníků mohli tuto výstavu v prostorech Boveraclubu na bývalém výstavišti v Liberci v Den evropského dědictví také jako první obdivovat členové spolku z Chemnitz a členové sdružení Průmyslového muzea Chemnitz. Účastníci z Chemnitz také dorazili historickým autobusem Ikarus 55, jak to již k obdivovatelům historických hromadných prostředků patří. Již večer při příjezdu do Liberce byla zajištěna příjemná atmosféra. Někteří členové Boveraclubu již čekali na chemnitzskou výpravu a srdečně s nimi povečeřeli. Toto posílnění jen napomohlo k úspěšnému průběhu celého víkendu. Účastníci navštívili nově vytvořenou výstavu a také stálou expozici Technického muzea v Liberci, která se rozprostírá v několika halách. Samozřejmě nechyběly také okružní jízdy s českým historickým autobusem Škoda RTO a libereckými historickými tramvajemi.

Společná exkurze do Mostu

Poslední vrcholná akce letošní spolupráce s Boveraclubem se uskutečnila v listopadu, kdy proběhla společná exkurze do Mostu / Litvínova. Němečtí a čeští obdivovatele navštívili dopravní podniky, přičemž se také zúčastnili jízd historickými tramvajemi Tatra. Exkurze byla navíc kulturně obohacena návštěvou kostela v Mostě, který byl přemístěn po kolejích. Ano, opravdu! Kostely mohou také vzbudit zájem o kolejní dopravu, pokud jde o to, aby se nestaly obětí při otevření dolu na uhlí. Celý kostel byl přemístěn díky strojírenskému mistrovskému dílu. Bylo velmi působivé shlédnout to celé ve filmu a na modelu a vlastně i stát v tomto přemístěném kostele.

Nechyběl ani čas na odborné rozhovory. Kolegové z Mostu nám také ukázali své vozy a dílny, kdy se automaticky rozvinuly intenzivní technické diskuse, které následně pokračovaly při společném posezení u oběda a večeře.

Členové Strassenbahnfreunde Chemnitz e.V. navíc vyhledali ve svých archivech staré dokumenty, které informují o spolupráci mezi VEB Nahverkehr Karl-Marx-Stadt a tehdejším Dopravním podnikem měst Mostu a Litvínova. V té době se konaly sportovní soutěže učňů podniků v Mostě a Karl-Marx-Stadtu. Tyto dokumenty poskytly další podněty pro diskusi a večer v restauraci příliš rychle utekl.

Proto v budoucnu určitě proběhnou další setkání s přáteli veřejné dopravy v Mostu, kdy budeme moci prodiskutovat společné nápady na nové projekty.

Na tomto místě musíme zmínit, že všechny tyto akce by nikdy nebylo možné uskutečnit bez podpory Evropské unie v rámci Fondu malých projektů Euroregionu Erzgebirge, Euroregionu Nise a také podpory města Chemnitz. Samotné spolky by toto finančně nedokázaly uspořádat. Chtěli bychom proto využít této příležitosti a poděkovat za všechny účastníky projektu.